

נשיא המדינה
رئيس الدولة
THE PRESIDENT

בס"ד, ירושלים, י"ג כסלו, תשפ"ג

07 בדצמבר 2022

מכתב מנשיא המדינה להוצאת כרך היובל של האנציקלופדיה התלמודית

מכובדי, ראשי "האנציקלופדיה התלמודית",

בנים ויושבי על מדין, שוחרי התלמוד.

התלמוד הוא הלב הפועם של תורת ישראל זה עשרות דורות. מלבד התנ"ך, הוא השפיע, יותר מכל דבר אחר, על עיצוב אופיו, דרכי לימודו, חייו ומחשבותיו של העם היהודי. דור דור מבקש לבאר אותו בדרכו, למצוא את המפתחות לחוכמתו, ולהעניק לתלמוד את הגוון והמשמעות שלו.

התלמוד הבבלי מכונה כך, על שמה של בבל – החבל הגאוגרפי בו נמסר ונכתב. אלא שהתלמוד עצמו מביא דרשה בשם רבי יוחנן, איש ארץ ישראל, שדורש את השם 'בבל' כדבר "שהכול כלול ובלול בו": פרטי דינים והלכות, הנהגות במידת חסידות, סיפורי הצדיקים, שיחות וויכוחים, חוכמת חיים עמוקה, רעיונות מדעיים, דרמות אנושיות, מסעות ימיים, ויכוחים עם חכמי אומות העולם, עצות רפואיות, כמו גם סודות טבע מלאי מסתורין.

בעיקר מקופלת בו ההבנה, ש"העולם נברא במאמר", שהעולם כולו הוא בית מדרש אינסופי, הבנוי משאלות ותהיות, טיעוני-בעד וטיעוני-נגד, דיאלוג, והבנה עמוקה כי "אלו ואלו דברי אלוהים חיים". האמת מצויה בריבוי הדעות התורתיות, בעושר האין סופי, ביכולת ללמוד דברי תורה מכל אדם.

לצערנו, עם, ואולי בגלל, העושר הבלתי נדלה הזה, עבור רוב האוכלוסייה נותר התלמוד חתום ונעול. התלמוד, נותר בגדר "מים שאין להם סוף". מלא וגדוש אך קשה להבנה. מפעל האדירים של האנציקלופדיה התלמודית – שסבי הרב ד"ר יצחק אייזיק הלוי הרצוג זצ"ל היה ממוביליו - מנסה להנגיש את התלמוד, ואת המסורת הפרשנית וההלכתית שהתגבשה סביבו, הן עבור אלה שאינם יודעים לשחות בים התלמוד, והן בעבור גדולי תלמידי החכמים ולומדי התורה.

ככל שעוברות השנים תרומתה של האנציקלופדיה התלמודית אינה מוטלת בספק. בישיבות ובהיכלי התורה, בקרב מורי הוראה ודיינים, ואף בספריותיהם של שופטים ומלומדים מעולם המשפט והמחקר, האנציקלופדיה התלמודית היא בעלת ערך שלא יסולא בפז. הפנים הבהירות והסדורות של האנציקלופדיה התלמודית, פנים שמשלבות את צורת החשיבה המודרנית, עם זו של הספרות התלמודית וההלכתית, מאפשרים לקטן ולגדול להתקרב לעולמם של חכמינו ולשאוב ממנו מלוא חופנים תורת ה', חכמה, דרך ארץ ותוכחות מוסר.

כבר 75 שנים שעבודתכם מעניקה עוגן רוחני עמוק המאפשר לכולנו להמשיך ולהתחדש מבלי לשכוח את אדני היסוד של תורת ישראל עליהם אנחנו עומדים.

אני רוצה לברך את ידידי הרב פרופסור אברהם שטינברג שליט"א – יו"ר יד הרב הרצוג, איש התורה, המדע והרפואה – וכל אחד ואחד מכם העוסקים במלאכה והתומכים בה, שתמשיכו לעמול בלימוד ובכתיבה, להוציא כרכים נוספים לסדרה המפוארת הזו, ולהנגיש את תורת ה' לכל המתדפקים על דלתותיה. מי ייתן ובעזרת ה' נזכה יחד לברך על המוגמר ולזכות לסיום הוצאת כלל הכרכים כבר בשנים הקרובות.

שלך בברכה, יחזקאל הרצוג

יצחק הרצוג
נשיא המדינה